Ministerul Educației, Culturii și Cercetării Universitatea Tehnică a Moldovei

Departamentul Ingineria Software și Automatică

RAPORT

Lucrarea de laborator nr. 4 la MATEMATICI SPECIALE

Tema: ALGORITMUL DETERMINĂRII GRAFULUI DE ACOPERIRE

A efectuat: Cătălin Pleșu

st. gr. TI-206

A verificat: Lisnic Inga

Chişinău – 2021

Cuprins

1 Scopul și obiectivele lucrării	3
2 Sarcina lucrării	3
3 Considerații teoretice	4
Noțiune de graf de acoperire	4
Algoritmul de determinare a grafului de acoperire	4
4 Întrebări de control	4
5 Codul programului	6
6 Testarea programului	10
7 Concluzii	11

1 Scopul și obiectivele lucrării

• Studierea algoritmului de determinare a grafului de acoperire și elaborarea programelor care vor realiza acest algoritm.

2 Sarcina lucrării

- 1. Elaborați organigrama algoritmului și programul procedurii de determinare a grafului de acoperire cu posibilități de pornire a procedurii din oricare vârf al grafului.
- 2. Utilizând procedurile de introducere a grafului în memoria CE din lucrarea Nr. 1, elaborați un program cu următoarele facilități:
- 3. introducerea grafului care este dat sub formă de matrice de incidență, adiacență sau listă de adiacență;
- 4. determinarea grafului de acoperire, pornind de la un vârf arbitrar;
- 5. extragerea informației la display sau imprimantă în oricare din formele numite.

3 Considerații teoretice

Noțiune de graf de acoperire

Fie *H* un subgraf care conține toate vârfurile unui graf arbitrar *G*. Dacă pentru fiecare componentă de conexitate a lui *G* subgraful *H* va defini un arbore atunci *H* se va numi graf de acoperire (scheletul sau carcasă) grafului G. Este evident că graful de acoperire există pentru oricare graf: eliminând ciclurile din fiecare componentă de conexitate, adică eliminând muchiile care sunt în plus, vom ajunge la graful de acoperire.

Se numește graf aciclic orice graf care nu conține cicluri. Pentru un graf arbitrar G cu n vârfuri și m muchii sunt echivalente următoarele afirmații:

- 1. *G* este arbore;
- 2. G este un graf conex și m = n 1;
- 3. G este un graf aciclic și m = n 1;
- 4. oricare două vârfuri distincte (diferite) ale lui G sunt unite printr-un lanț simplu care este unic;
- 5. *G* este un graf aciclic cu proprietatea că, dacă o pereche oarecare de vârfuri neadiacente vor fi unite cu o muchie, atunci graful obținut va conține exact un ciclu.

Consecință: numărul de muchii pentru un graf arbitrar G, care va fi necesar a fi eliminate spre a obține un graf de acoperire nu depinde de ordinea eliminării lor și este egal cu

$$m(G)$$
- $n(G)$ + $k(G)$,

unde m(G), n(G) și k(G) sunt numărul de muchii, vârfuri și componente conexe, respectiv.

Numărul s(G) = m(G) - n(G) + k(G) se numește *rang ciclic* sau număr *ciclomatic* al grafului G. Numărul r(G) = n(G) - k(G) - rang cociclomatic sau *număr cociclomatic*.

Deci,
$$s(G)+r(G)=m(G)$$
.

Este adevărată următoarea afirmație: orice subgraf a unui graf arbitrar G se conține într-un graf de acoperire a grafului G.

Algoritmul de determinare a grafului de acoperire

Există mai mulți algoritmi de determinare a grafului de acoperire. Algoritmul de mai jos nu este un algoritm-standard, ci este unul elaborat în bază algoritmului de căutare în lărgime. Esența algoritmului constă în aceea că folosind două fire de așteptare în unul din care sunt înscrise (pe rând) numerele vârfurilor adiacente cu vârfurile din celălalt FA (ca și în cazul căutării în lărgime), vor fi eliminate muchiile dintre vârfurile unui FA și toate muchiile în afară de una dintre fiecare vârf al FA curent și vârfurile din FA precedent. în cazul În care ambele FA vor deveni vide procedura se va termina.

Pentru a nu admite ciclarea și ca să fim siguri că au fost prelucrate toate componentele conexe se va utiliza marcarea vârfurilor. Dacă după terminarea unui ciclu ordinar nu au mai rămas vârfuri nemarcate procedura ia sfârșit, în caz contrar în calitate de vârf inițial se va lua oricare din vârfurile nemarcate.

4 Întrebări de control

- 1. Ce este un graf aciclic și prin ce se deosebește el de un arbore?
- o Un graf aciclic este un graf care nu conține cicluri și nu se deosebește de un arbore.
- 2. Definiți noțiunile de arbore și graf de acoperire.

- Un arbore este un grafic aciclic, conex și neorientat. Graful de acoperire este carcasa unui graf care conține X-1 muchii unde x este numărul de vârfuri.
- 3. Care vor fi transformările ce vor fi efectuate într-un graf arbitrar pentru a obține graful de acoperire?
- Pentru a transforma un graf arbitrar într-un graf de acoperire trebuie să eliminăm muchiile în plus.
- 4. Care este esența algoritmului de determinare a grafului de acoperire?
- Esența acestui algoritm constă în eliminarea ciclurilor.
- 5. Evidențiați etapele de bază ale algoritmului de determinare a grafului de acoperire.

Descrierea algoritmului:

- 1. Se vor declara două FA (FA₁ și FA₂) vide.
- 2. Se va lua în calitate de vârf inițial un vârf arbitrar al grafului.
- 3. Se va introduce vârful inițial în firul de așteptare vid FA₁ și se va marca acest vârf.
- 4. Se vor introduce în FA₂ toate vârfurile adiacente cu vârfurile din FA₁ și se vor marca. Dacă FA₂ este vid se va trece la p.7, în caz contrar la p. 4.
- 5. Se vor elimina toate muchiile care leagă vârfurile din FA₂.
- 6. Pentru toate vârfurile din FA₂ vor fi eliminate toate muchiile în afară de una care leagă vârful dat cu vârfurile din FA₁.
- 7. Se vor schimba cu numele FA₁ și FA₂ (FA₁ va deveni FA₂ și invers).
- 8. Dacă există cel puţin un vârf nemarcat se va lua în calitate de vârf iniţial oricare din acestea şi se va trece la p.1, altfel
- 9. STOP.

Graful obținut este graful de acoperire.

5 Codul programului

```
from collections import defaultdict
try:
 import networkx as nx
 import matplotlib.pyplot as plt
 visual libs = True
except ImportError:
 visual libs = False
import json
import random
class GRAF:
 def __init__(self):
   self.graf = defaultdict(list)
 def adaugaArc(self, initial, terminal):
   self.graf[initial].append(terminal)
 def citirea(self):
   # <- pote fi interpretat si ca comentariu
   print("citirea listei de adiacenta")
   self.graf = defaultdict(list)
   i = 1
   while True:
     print("pentru a termina tastati ( q )")
     print("aveti muchia", i, "cu prima extremitate")
     extr1 = input()
     if extr1 == "a":
       break
     print("si a doua extremitate")
     extr2 = input()
     if extr2 == "q":
       break
     self.adaugaArc(int(extr1), int(extr2))
     self.adaugaArc(int(extr2), int(extr1))
     i += 1
   self.curatare()
 def curatare(self):
   self.graf = dict(sorted(self.graf.items()))
   for v in [*self.graf]:
     self.graf[v].sort()
     self.graf[v] = List(dict.fromkeys(self.graf[v]))
 def afiseazaLista(self):
   print("lista de adiacenta")
   for k in [*self.graf]:
  print(k, "|", end=" ")
     for v in self.graf[k]:
       print(v, end="_ ")
     print("0")
```

```
def graf de acoperire(self, start):
 vizitat = set()
 # pasul 1 | fa1 si fa2 vide
 FA1 = []
 FA2 = []
 # de la pasul 10
 while [*self.graf] != list(vizitat):
   # pasul 2 alegem varful initial
   if start not in vizitat:
     FA1.append(start)
   else:
     for v in [*self.graf]:
       if v not in vizitat:
         FA1.append(v)
         break
   # pasul 8 => 10 daca fa1 este vid
   while FA1:
     # pasul 3 => 8 daca fa1 este vid | p primul element extras din fa1
     while FA1:
       p = FA1.pop(0)
       vizitat.add(p)
       # pasul 4 | adaugam fii nevizitati ai lui p in fa2
       if self.graf[p]:
         for v in self.graf[p]:
           if v not in vizitat:
             FA2.append(v)
         # pasul 5 | eliminam muchiiile legate intre ele din fa2
         for a in FA2:
           for b in FA2:
             if b in self.graf[a]:
               self.graf[a].remove(b)
         # pasul 6 | eliminam toate toate-1 muchii care laga fa1 si fa2
         for a in FA2:
           for b in FA1:
             if b in self.graf[a]:
               self.graf[a].remove(b)
             if a in self.graf[b]:
               self.graf[b].remove(a)
         # pasul 7 => continuarea ciclului
     temp = FA1
     FA1 = FA2
     FA2 = temp
     # pasul 9 => repetam 3 - 8
 # pasul 10 => 2 daca nu avem toate varfurile vizitate
def salveaza(self):
 f = input("dati denumirea fisierului ( fara extensie ): ")
 json.dump(self.graf, open(f+".json", 'w'))
 print("fisierul salvat cu succes")
def impota(self):
 f = input("dati denumirea fisierului ( fara extensie ): ")
```

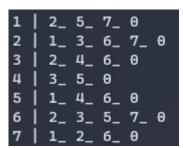
```
self.graf = json.load(open(f+".json"))
   self.graf = {int(k): [int(i) for i in v] for k, v in self.graf.items()}
   print("fisierul importa cu succes")
 def deseneazaGraful(self):
   g = nx.DiGraph()
   for i in [*self.graf]:
     for j in self.graf[i]:
       g.add_edge(i, j)
   nx.draw(g, with labels=True, node size=1700,
       font size=40, edge color='r', width=5)
   plt.draw()
   plt.show()
 def START(self):
   print("program la msp")
   while True:
     print("( q ) - pentru a iesi")
       "( c ) - pentru a citi din memorie lista de adiacenta (in caz ca a fost
salvata precedent )")
     print("( s ) - pentru a scrie in memorie lista de adiacenta")
     print("")
     print("( 1 ) - pentru a citi de la tastatura lista de adiacenta")
     print("( 2 ) - pentru a afisa lista")
     if visual libs:
       print("( 3 ) - pentru a afisa forma grafica")
     print("( 4 ) - pentru a efectua genera graful de acoperire")
     print("( r | random )")
     o = input()
     if o == "q":
       break
     elif o == "c":
       self.impota()
     elif o == "1":
       self.citirea()
     elif o == "s":
       self.salveaza()
     elif o == "2":
       self.afiseazaLista()
     elif o == "3":
       if visual libs:
         self.deseneazaGraful()
     elif o == "4":
       v = int(input("radacina grafuli de acoperire este: "))
       if v not in self.graf.keys():
         print("radacina invalida, se va lua radacina",
            list(self.graf.keys()).pop(0))
         v = list(self.graf.keys()).pop(0)
       self.graf de acoperire(v)
     elif o == "random" or o == "r":
       self.graf = defaultdict(list)
       maxX = random.randint(20, 100)
```

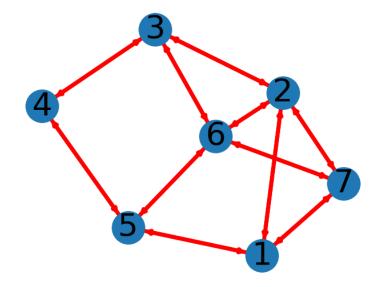
```
U = random.randint(maxX*2, maxX*10)
for i in range(U):
    a = random.randint(0, maxX)
    b = random.randint(0, maxX)
    self.adaugaArc(a, b)
    self.adaugaArc(b, a)
    self.curatare()

graf = GRAF()
graf.START()
```

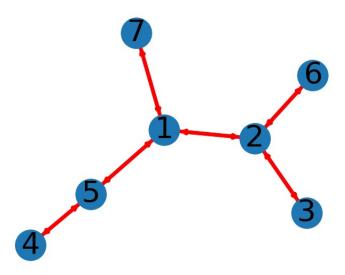
6 Testarea programului

Am utilizat exemplul rezolvat în teoria de pe else. În urma aplicării algoritmului am obținut același rezultat.

7 Concluzii

- Am aflat ce este un graf de acoperire, cum pot converti un graf la un arbore.
- Am elaborat un program care crează un arbore având un graf arbitrar ca input.
- Orice vârf poate deveni rădăcina arborelui.
- Cu câte sunt mai multe vârfurile și muchiile cu atât este mai greu de realizat operațiile de mână.
- Este distractiv să generezi grafuri aleatorii și să vezi care este graful lor de acoperire.